

Besluit tot aanwijzing gemeentelijk monument

GM187 | (kazemat) Oude Heerlenerweg 45 a | 6133 BR Sittard

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

overwegende:

- dat naast de door het rijk aangewezen en op grond van de Monumentenwet beschermde rijksmonumenten, er in de gemeente ook cultuurhistorisch waardevolle gebouwen of bouwwerken zijn gelegen, die weliswaar niet van rijksbelang zijn, maar wel een beeld geven van de plaatselijke ontwikkelingen en historie;
- dat, om de voor de historie identiteit en het karakter van Sittard-Geleen belangrijke gebouwen en bouwwerken voor het nageslacht te kunnen behouden, een aantal jaren geleden is gestart met een inventarisatie van terzake in aanmerking komende gebouwen en bouwwerken;
- dat uit de inventarisatie door de Monumentencommissie Sittard-Geleen een selectie is gemaakt;
- dat hierbij de criteria schoonheid, betekenis voor de wetenschap en cultuurhistorische waarde zijn gehanteerd;
- dat per object een redengevende omschrijving is vervaardigd, waarin naast een omschrijving van het object, tevens de motivatie voor selectie is opgenomen;
- dat, overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.2 van de Verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008", het voornemen tot aanwijzing en de redengevende omschrijving van het genoemde object voor advies zijn voorgelegd aan de Monumentencommissie;
- dat de Monumentencommissie op 13 mei 2008 en 19 februari 2009 heeft geadviseerd om over te gaan tot aanwijzing van het bovenvermelde object tot gemeentelijk monument;
- dat de eigenaren, hypothecaire schuldeisers en anderszins zakelijk gerechtigden bij schrijven van 19 juni 2008 in kennis zijn gesteld van het voornemen tot de aanwijzing als bedoeld in artikel 4.3 van de Verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008" en voorts op grond van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, publicatie van het voornemen tot aanwijzing heeft plaatsgevonden in het plaatselijke huis- aan huisblad "De Trompetter" van 25 juni 2008;
- dat het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig de bepalingen in afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht eenieder in de gelegenheid heeft gesteld zienswijzen ten aanzien van het ontwerp-besluit tot aanwijzing van het object Oude Heerlenerweg 45 a te Sittard naar voren te brengen;
- dat bij schrijven van 8 augustus 2008 en ontvangen op 12 augustus 2008 een zienswijze is ontvangen ten aanzien van de aanwijzing van het onderhavige pand;
- dat over deze zienswijze een standpunt is ingenomen, dat als bijlage aan dit besluit is toegevoegd en onlosmakelijk deel uit maakt van dit besluit;

gelet op:

de verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008";

besluit:

Het object Oude Heerlenerweg 45 a te Sittard op het perceel kadastraal bekend STD00 sectie G nummer(s) 1327 aan te wijzen tot gemeentelijk monument als bedoeld in artikel 4.1 van de verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008", waarbij voor de motivatie van de aanwijzing wordt verwezen naar de waardestelling in de redengevende omschrijving en het standpunt ten aanzien van de zienswijze, die als bijlagen aan dit besluit zijn toegevoegd en onlosmakelijk deel uit maakt van dit besluit;
Sittard, 21 april 2009

Burgemeester en wethouders van de gemeente Sittard-Geleen
namens dezen,
Teamleider Ruimtelijk Ontwerp,

E.F.W.M. Limpens BNT

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u volgens de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken, na datum van verzending van deze brief, beroep instellen bij de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, sector bestuursrecht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht.

Het beroepschrift dient ondertekend te zijn en tenminste het volgende te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen u in beroep gaat;
- de gronden van het beroep.

Indien u een beroepschrift heeft ingediend, kunt u ook op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, de voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht verzoeken een voorlopige voorziening te treffen, indien u van mening bent dat onverwijlde spoed dat, gelet op de betrokken belangen, vereist! U kunt dit verzoek richten aan: de voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, sector bestuursrecht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht.

De gegevens van het object worden na aanwijzing opgenomen in het gemeentelijke monumentenregister, de gemeentelijke basisadministratie en eveneens doorgegeven aan het Kadaster te Roermond.

Standpunt ten aanzien van de ingediende zienswijze met betrekking tot de aanwijzing van het gemeentelijke monument Oude Heerlenerweg 45a te Sittard

Zienswijze:

De heer J.A.A. Berkx heeft namens de gezamenlijke eigenaren bij schrijven van 8 augustus 2008, ontvangen op 12 augustus 2008, (aangevuld bij schrijven van 25 november 2008, ontvangen 27 november 2008), een zienswijze ingediend. De zienswijze luidt samengevat:

- De eigenaren vinden het belangrijk om het perceel verkoopbaar te houden en zijn van mening dat de aanwezigheid van een gemeente monument op het perceel dit nadelig zal beïnvloeden.
- Uit navraag is gebleken dat wijziging van het bestemmingsplan van het perceel voor woningbouw geen bezwaar is; zeker nu er op het naastgelegen perceel ook woningen of appartementen worden gebouwd.
- De oudere eigenaren zijn steeds van mening geweest dat de kazemat eigendom was van de rijksoverheid en het verboden was om deze te slopen. Dit is ook de reden waarom in het verleden nooit een sloopvergunning is aangevraagd.
- In het verleden is diverse malen door ontwikkelaars en particulieren interesse getoond voor het perceel; deze zijn afgehaakt door de aanwezigheid van de kazemat, die volgens de eigenaar niet mocht worden gesloopt.
- Als de kazemat nu wordt aangewezen tot gemeentelijk monument zal het altijd een obstakel blijven, dat nadelig is voor de verkoop van het perceel.
- Niemand van de eigenaren heeft interesse om de kazemat te onderhouden of een opknapbeurt te geven; De eigenaren suggereren om de kazemat te verplaatsen naar gemeentelijke grond waar het ook meer toe zijn recht komt voor publiek.

Standpunt gemeente:

De verkoopbaarheid en waarde van het perceel is in hoofdzaak afhankelijk van de bestemming, bebouwings- en gebruiksmogelijkheden. Op dit moment is er geen bouwtitel op het perceel aanwezig. Om dit te bewerkstelligen is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk, waarbij een algehele afweging zal plaatsvinden. Bij deze afweging zal ook de cultuurhistorische component (de aanwezigheid van de kazemat) een rol spelen. In dit kader kan het best zo zijn dat bij de wijziging van het bestemmingsplan randvoorwaarden worden gesteld ten aanzien van het behoud van de cultuurhistorische waarde, in casu de kazemat. Daarbij is het niet van belang of de kazemat wel of niet is aangewezen tot gemeentelijk monument.

De kazemat is gelegen aan de rand van het perceel. Omdat er nog geen sprake is van een concreet bouwplan of van een bouwblok, staat ook niet vast dat de kazemat een obstakel of belemmering vormt voor de uitvoering van plannen. De aanwezigheid van de kazemat hoeft dus niet per definitie een belemmering te zijn voor bouwplannen en/of de verkoop van het perceel.

De aanwijzing tot gemeentelijk monument heeft niet tot gevolg dat de eigenaren worden verplicht om onderhoud te verrichten of de kazemat een opknapbeurt te geven. Voor zover uit visuele waarnemingen is gebleken bestaat er ook geen directe noodzaak om op korte termijn onderhoud of restauratie aan het object te plegen.

Het is een sympathieke gedacht om de kazemat te verplaatsen naar een locatie waar de kazemat ook meer tot zijn recht komt voor het publiek. In cultuurhistorische zin is het echter wenselijk om een monument (zo veel mogelijk) te behouden in zijn oorspronkelijke context en op de oorspronkelijke locatie. Daarnaast is er op dit moment geen concrete aanleiding om de kazemat te verplaatsen. Toekomstige verplaatsing van de kazemat wordt met de aanwijzing echter niet uitgesloten. Hiervoor zal te zijner tijd een vergunning moeten worden aangevraagd, waarna terzake een besluit zal worden genomen waarin alle belangen zullen worden betrokken.

Resumerend zijn wij van mening dat de eigenaar van het object door de aanwijzing niet onevenredig wordt benadeeld en er derhalve geen reden aanwezig is om af te zien van de aanwijzing.

Kerngegevens gemeentelijk monument:

Monumentnummer	: GM187
Naam monument	: n.v.t.
Adres:	: Oude Heerlenerweg 45a
Postcode en plaats	: 6133 BR Sittard
Kadastrale aanduiding	: STD00 sectie G nr. 1327
Coördinaten	: x 188782 y 332576
Bouwstijl	: n.v.t.
Kerndatering	: 1938-1939
Oorspronkelijke functie	: kazemat
Huidige functie	: landmark
Architect	: onbekend

Typering van het monument:

Kazemat van het type S-3 die voor de Tweede Wereldoorlog deel uitmaakte van het vertragingssechelon van de verdedigingslinie van Zuid-Limburg.

Historie:

Vlak voor de Tweede Wereldoorlog werden in Nederland diverse kazematlinies gebouwd; in Limburg met name langs het Julianakanaal, langs de Maas en langs de grens met Brabant (Peel-Raamstelling). De kazematlinie van Zuid-Limburg ging uit van een optreden tegen eventueel oprukkende Duitse troepen in drie echelons: een waarschuwingsechelon langs de oostgrens, een vertragingssechelon dat vanaf Susteren in zuidelijke richting door Zuid-Limburg liep en een weerstandbiedend echelon langs het Julianakanaal. De meeste kazematten waren met het front richting Duitsland gesitueerd. Een uitzondering hierop vormde de zes kazematten die met het front richting België waren gericht, om daarmee de neutraliteit van Nederland aan te geven. Uiteindelijk hebben de kazemattenlinies nauwelijks een rol van betekenis gehad in de verdediging van het land tegen de oprukkende Duitse troepen. Van de 36 kazematten van het vertragingssechelon zijn er nog 25 bewaard gebleven. Vier van de bewaard gebleven kazematten liggen op grondgebied van de gemeente Sittard-Geleen namelijk één langs de Geleenbeek bij de Millenerweg, één ten zuiden van de Biesenhof en twee ter hoogte van de Oude Heerlenerweg. De kazematten op het grondgebied van de gemeente Sittard-Geleen waren van het type S-3 ("stekelvarken") en voorzien van een lichte mitrailleur.

Ruimtelijke context:

De kazemat lag oorspronkelijk in het open veld in de nabijheid van de Oude Heerlenerweg. Inmiddels is in de omgeving woningbouw gepleegd. De frontzijde van de kazemat is in oostelijke richting gesitueerd.

Bouwmassa:

De kazemat van het type S heeft een zeshoekige plattegrond, waarvan de driezijdige afgeschuinde frontzijde in oostelijke richting is gesitueerd. De hoogte van de kazemat bedraagt ongeveer drie meter. Hiervan is ongeveer de helft boven het maaiveld gelegen. De kazemat is aan de bovenzijde plat afgedekt.

Gevels:

De kazemat is opgetrokken uit in het werk gestort beton met een dikte van ongeveer van tachtig centimeter. De kazemat was toegankelijk middels een manluik in de westgevel. Aan de oostzijde van de kazemat is een driezijdig afgeschuinde frontzijde aanwezig, waarin in elke zijde een schietgat is aangebracht. De kazemat had hierdoor een relatief breed schootsveld doordat met een lichte mitrailleur door het middelste schietgat, dan wel die opzij, frontaal en flankerend vuur kon worden afgegeven. De gevelopeningen zijn thans dichtgemetseld.

Interieur:

Het interieur is niet geïnteriseerd.

Bijzondere onderdelen:

De kazemat is in zijn geheel als bijzonder object aangemerkt.

Waardstelling:

Het object is van belang wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap, cultuurhistorische waarde en meer in het bijzonder vanwege:

- de betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als relict uit de Tweede Wereldoorlog.
- de betekenis van het object als onderdeel van de historische verdedigingslinie
- de typologische en functionele zeldzaamheid in relatie tot de gaafheid van het object; Het object heeft veranderingen ondergaan waarbij het oorspronkelijke beeld herkenbaar is gebleven.
- het object is ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving.

Bescherming:

Het gehele object.

Foto's

Kaart met bescherming

